

POTVRDA O SMRTI

Na osnovu člana 39. Zakona o matičnim knjigama (“Službeni glasnik SR Srbije” br. 15/90), Ministar unutrašnjih poslova i Ministar zdravlja doneli su sporazumno Pravilnik o postupku izdavanja i obrascu potvrde o smrti (“Službeni glasnik SR Srbije” br. 8/2005).

Здравствена установа која издаје потврду

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(матични број)

(јединица у саставу)

ПОТВРДА О СМРТИ

(назив)

1. Презиме и име умрлог

Презиме пре закључења брака

Презиме и име оца

Презиме и име мајке

2. Пол
Мушко 1
Женско 2

3. Датум и час смрти / налажења леша

Утврђен (за смрт у здравственој установи) 1

Према добијеним подацима 2

Леш је нађен 3

(дан)	(месец)	(година)	(час)	(минут)	

Улица и број

3.1. Место наступања смрти 1

Место проналажења леша 2

Место (насеље)

Општина

4. Датум рођења и ЈМБГ

(дан)	(месец)	(година)	(осталих 6 цифара)	у	(часова)	(минута)					

(само за одољад до 7 дана)

4.1. Место рођења

Место (насеље)

Општина (или страна држава)

5. Пребивалиште

Улица и број

Место (насеље)

Општина

Република

6. Брачно стање

Неожењен - неувдата 1

Ожењен - удата 2

Удовац - удовица 3

Разведен - разведена 4

6.1. Презиме и име брачног друга,
презиме пре закључења брака

7. Држављанство

8. Национална и етничка припадност

9. Вероисповест

10. Највиша завршена школа

Без школе 1
Непотпуна основна школа 2
Основна школа 3
Средња школа 4
Виша школа 5
Висока школа 6

11. Активност

Обављало занимање у радном односу 1
Остали који су обављали занимање 2

(за одговоре 1 и 2 код активности, уписати назив занимања)

Незапослен 3
Пензионер 4
Лице са другим личним приходом 5
Домаћица 6
Дете, ученик или студент 7
Остала издржавана лица 8
Лице је било на привременом раду-боравку у иностранству 9

ПОДАЦИ О УМРЛОМ ОДОЈЧЕТУ (питања 1-3 попуњавају се само за одољад до 30 дана старости)

1. Телесна маса на рођењу (у грамама)

--	--	--	--	--

2. Телесна дужина на рођењу (у центиметрима)

--	--	--

3. Гестациона старост (навршене недеље гестације)

--	--	--

4. Датум рођења мајке умрлог одојчета

--	--	--	--	--	--	--	--

5. Највиша завршена школа мајке умрлог одојчета

Без школе 1
Непотпуна основна школа 2
Основна школа 3
Средња школа 4
Виша школа 5
Висока школа 6

6. Активност мајке умрлог одојчета

Обавља занимање у радном односу 1
Остали који обављају занимање 2

(За одговоре 1 и 2 код активности уписати назив занимања)

Незапослена 3
Пензионер 4
Лице са другим личним приходом 5
Домаћица 6
Ученик или студент 7
Остала издржавана лица 8
Лице на привременом раду-боравку у иностранству 9

1. За умрле ван здравствене установе:			
а) Назив последње здравствене установе у којој је лечен		_____	
б) Презиме и име последњег ординирајућег лекара		_____	
2. Порекло смрти	Природна..... 1	Насилна..... 2	
	1.1. Незаразна		
	1.2. Заразна	Неутврђено..... 3	
3. Да ли је тражена обдукција			
	Не..... 1		
	Да - клиничка..... 2		
	Да - судско-медицинска..... 3		
	Да - леш је ослобођен обдукције..... 4		(назив суда и број предмета)
ПОДАЦИ О НАСИЛНОЈ СМРТИ			
1. Порекло насилне смрти:		2. Време догађаја (према анамнестичким подацима) који је изазвао насилну смрт	
Несрећни случај - задес..... 1			
Самоубиство..... 2		_____	_____
Убиство..... 3		(дан)	месец) (година) (час) (минут)
Остало..... 4			
		Дан у недељи _____ (понедељак, уторак, итд.)	
3. Место догађаја		4. У тренутку догађаја умрли је био	
Кућа, стан, колективни стан..... 1		На послу..... 1	
Школа, друга јавна места и институције..... 2		При одласку или повратку са посла..... 2	
Спортски објекти..... 3		На раду у домаћинству..... 3	
Саобраћајнице..... 4		У току спортске активности..... 4	
Фабрика, рудник, градилиште и сл..... 5		Код куће - у слободно време..... 5	
Пољопривредна газдинства..... 6		Ван куће - у слободно време..... 6	
Поље, планина, река, језеро, море и сл..... 7			
① УЗРОК СМРТИ			
I			
а) Непосредни узрок _____		_____	
б) Претходни узрок _____ (болест или повреда)		_____	
в) Основни узрок _____ (болест или спољашње околности повређивања)		_____	
II			
Друга значајна стања, болести и повреде које су допринеле смрти _____		_____	
② Да ли је умрли био лечен од болести, повреде од које је умро			
Да..... 1		Не..... 2	Неутврђено..... 3
③ Ко је дао податке о узроку смрти			
Ординирајући лекар..... 1		4. Подаци о узроку смрти су дати из:	
Мртвозорник (са медицинском документацијом)..... 2		а) Здравственог картона бр. _____	
Мртвозорник (без медицинске документације)..... 3		б) Историје болести бр. _____	
Обдукцент..... 4		в) Обдукционог налаза бр. _____	
		г) Остале документације бр. _____	
НАПОМЕНА:			

На основу извршеног детаљног прегледа необученог леша _____ потврђујем смртни исход.
(датум, час, минут)

У _____ (М.П.) _____ Потпис и факсимил лекара

_____ 20 _____

БЕЛЕШКА МАТИЧАРА: Овај случај је уписан у матичну књигу умрлих која се води

За место (насеље) _____ општину _____

под текућим бројем _____ за годину _____

_____
/

(М.П.)

Потпис матичара

- ◆ **Potvrda o smrti** izdaje se po službenoj dužnosti ili na zahtev lica koje je po zakonu dužno da prijavi činjenicu smrti, a **prema MESTU SMRTI** (bez obzira gde je umrli bio stalno nastanjen)

POTVRDU O SMRTI izdaje:

- ZDRAVSTVENA USTANOVA** – za svako lice lečeno i umrlo u toj zdravstvenoj ustanovi ;
- Lekar službe za utvrđivanje vremena i uzroka smrti**, odnosno lekar ovlašćen od nadležnog organa opštine za stručno utvrđivanje vremena i uzroka smrti (**MRTVOZORNIK**) – za svako lice umrlo van zdravstvene organizacije (u stanu ili na drugom mestu)

- ◆ Potvrda o smrti izdaje se u **TRI** primerka: jedan primerak zadržava zdravstvena ustanova, odnosno lekar, a dva primerka se prosleđuju matičaru
- ◆ U **POTVRDU O SMRTI** treba uneti **TAČNE** podatke o umrlom licu i to na osnovu ličnih dokumenata umrlog lica i zdravstvene dokumentacije ukoliko je to moguće (u roku od pet dana mogu se dopuniti podaci)
- ◆ Podaci u **POTVRDI O SMRTI** su **POVERLJIVI**, pa sva lica koja rukuju obrascima u kojima su sadržani ovi podaci moraju da ih čuvaju kao službenu tajnu.

- ◆ **Potvrda o smrti** popunjava se za **SVE SLUČAJEVE SMRTI**, bez obzira na starost umrlog. Potvrda popunjava i za živorođenu decu koja su umrla neposredno posle rođenja, ali **NE** i za mrtvorodjenu decu.
- ◆ Za mrtvorodjenu decu popunjava se **Prijava rođenja** radi upisa u matičnu knjigu rodjenih.

UPISIVANJE DIJAGNOZA UZOKA SMRTI

- ◆ NEPOSREDNOG
- ◆ PRETHODNOG I
- ◆ OSNOVNOG

KAO I DRUGIH ZNAČAJNIH STANJA, BOLESTI I POVREDA KOJE SU DOPRINELE SMRTI I ŠIFRIRANJE ISTIH (A PREMA DEFINICIJAMA IZ MKB-X) JE OBAVEZA LEKARA KOJI POPUNJAVA POTVRDU.

POPUNJAVANJE POTVRDE O SMRTI

(druga strana)

- ◆ Naziv poslednje zdravstvene ustanove u kojoj je lečen, kao i prezime i ime poslednjeg ordinirajućeg lekara – za umrle van zdravstvene ustanove

POREKLO SMRTI

- ◆ Prirodna (zarazna ili nezarazna)
- ◆ Nasilna
- ◆ Neutvrđeno (smrt nepoznatog porekla)

DA LI JE TRAŽENA OBDUKCIJA

- ◆ ne
- ◆ DA – klinička ili sudsko-medicinska (IZVEŠTAJ O OBDUKCIJI)
- ◆ leš je oslobođen obdukcije (REŠENJE SUDA)

PODACI O NASILNOJ SMRTI (zades, samoubistvo, ubistvo, ostalo)

- ◆ **POREKLO**
- ◆ **VREME DOGAĐAJA (ne vreme smrti)**
- ◆ **MESTO DOGAĐAJA**
- ◆ **AKTIVNOSTI UMRLOG u vreme kada se desio događaj koji je doveo do nasilne smrti**

UZROK SMRTI

- ◆ **Dvadeseta Svetska zdravstvena skupština je još 1967. definisala uzroke smrti koji se unose u lekarski izveštaj o uzroku smrti kao**

"SVE ONE BOLESTI, BOLESNA STANJA ILI POVREDE KOJE SU DO SMRTI DOVELE ILI SU JOJ DOPRINELE KAO I OKOLNOSTI NESREĆNOG SLUČAJA ILI NASILJA ZBOG KOJIH SU TAKVE POVREDE NASTALE"

Definicija NE SADRŽI SIMPTOME i načine umiranja, kao što su prestanak rada srca ili prestanak disanja

PRVI DEO (I)

a) NEPOSREDNI UZROK SMRTI je ona bolest ili stanje ili povreda, koja je poslednja delovala

- ◆ npr. “coma uraemica” kod “adenoma prostatae”, “hemoptoe” kod “TBC pulmonis”, “peritonitis diffusa” kod “ulcus perforans” ili “thromboembolia pulmonum” kod “fractura femoris” nakon saobraćajne nezgode

b) PRETHODNI UZROK

- ◆ Kada pored neposrednog uzroka smrti postoji još jedno stanje koje je proisteklo iz osnovne bolesti ili povrede, a koje nije neposredno izazvalo smrt, to se stanje smatra intermedijarnim uzrokom smrti i upisuje se pod b)

v) OSNOVNA BOLEST ILI POVREDA

- ◆ Stanje koje je izazvalo bolest ili stanja navedena pod b) i a) ili UZROK SMRTI
- ◆ TO JE BOLEST ILI POVREDA KOJA JE OTPOČELA NIZ BOLESNIH STANJA KOJA SU DIREKTNO DOVELA DO SMRTI ILI OKOLNOSTI NESREĆNOG SLUČAJA ILI NASILJA KOJI SU PROUZROKOVALI SMRTNU POVREDU

Pri upisivanju uzroka smrti lekar mora biti siguran u logičku povezanost odgovora na sva tri potpitanja u odnosu na etiologiju i hronološki red.

PRIMER

- ◆ kod "adenoma prostatae", koji je OSNOVNA bolest upisana pod (v),
- ◆ "retentio urinae" bilo bi napisano pod (b),
- ◆ "uraemia", kao neposredni uzrok smrti, pod a).

PRIMER

- ◆ Kod “tifus abdominalis”, kao OSNOVNE bolesti upisane pod (v),
- ◆ “perforatio intestini” bilo bi pod (b)
- ◆ “peritonitis diffusa” pod (a)

Ako je u pitanju **NASILNA SMRT**

- ◆ **pod v) se upisuju okolnosti koje su dovele do povrede (odnosno spoljni uzrok povrede),**
- ◆ **pod b) povreda koja je nastala usled navedenih okolnosti,**
- ◆ **pod a) neposredni uzrok smrti, koji je proistekao iz povrede.**

PRIMER ZA NASILNU SMRT

- ◆ "suicidium" kao OSNOVNA bolest upisana pod (v),
- ◆ "vulnus incisum" bilo bi pod (b)
- ◆ "bronchopneumonia bilateralis" pod (a)

PRIMER ZA NASILNU SMRT

- ◆ "gaženje automobilom na pešačkom prelazu" kao OSNOVNA bolest upisana pod (v),
- ◆ "fractura femoris" bilo bi pod (b)
- ◆ "thromboembolia pulmonum" pod (a)

DRUGI DEO (II)

- ◆ **Druga značajna stanja, bolesti i povrede koje su doprinele nastupanju smrtnog ishoda, ali nisu bila povezana sa povredom, oboljenjem ili stanjem koje je prouzrokovalo smrt. To su najčešće hronična oboljenja koja su smanjila prirodnu otpornost organizma ili su nepovoljno uticala na tok osnovne bolesti.**

PRIMER

- ◆ pod I Atherosclerosis cerebri
- ◆ a pod II Alcoholismus

PRIMER

- ◆ pod I Carcinoma ovarii
- ◆ a pod II Hypertensio arterialis

- ◆ **DA LI JE UMRLI BIO LEČEN OD BOLESTI ILI POVREDE OD KOJE JE UMRO**
- ◆ **ZDRAVSTVENA DOKUMENTACIJA**
- ◆ **FAKSIMIL LEKARA**
- ◆ **NAPOMENA**

DOSADAŠNJA ZAPAŽANJA

- ◆ **POTVRDA O SMRTI** prazna (nepopunjena)
- ◆ **Nečitak potpis lekara, a nema faksimila**
- ◆ **Nema upisane dijagnoze i/ili šifre iz MKB-X, a nema ni potpisa lekara**
- ◆ **Koriste se skraćenice (što je nedozvoljeno)**
- ◆ **Nema upisane medicinske dokumentacije**
- ◆ **Uzrok smrti ne može biti MORS NATURALIS**
- ◆ **Redosled upisanih dijagnoza je nepravilan**

- ◆ **Upisani simptomi i/ili znaci bolesti, kao i vrsta hirurške intervencije, a ne dijagnoze**
- ◆ **Pogrešno odabran tip dijabetesa u odnosu na latinsku dijagnozu**
- ◆ **Upisani sindromi sa imenima autora koje je teško naći u MKB-X (obavezno upisati šifru uzroka smrti prema MKB-X)**
- ◆ **Više bolesti upisano kao osnovni uzrok smrti, od kojih sve one pojedinačno mogu dovesti do smrtnog ishoda, a ne proističu jedna iz druge do neposrednog uzroka smrti i nije upisano ni za jednu pre koliko vremena je dijagnoza postavljena, da bi se mogao odrediti redosled**

- ◆ Često se koristi STATUS POST, a takvog stanja nema u MKB-X i nemoguće je izvršiti klasifikaciju; bolje je upisati dijagnozu i pre koliko vremena se događaj odigrao (Npr. ante ani X)
- ◆ Kardiorespiratorna insuficijencija postoji kao šifra R09.2 i znači zastoj disanja, a pripada grupi NEDOVOLJNO JASNIH UZROKA SMRTI; treba je izbegavati i opredeliti se za respiratornu insuficijenciju ili insuficijenciju srca
- ◆ Samoubistvo, ubistvo ili povrede (zadesi) zahtevaju jasno odredjenje (šifriranje) u pogledu načina/sredstva kojim je počinjeno (videti u MKB-X), kao i definisanje okolnosti samog događaja

- ◆ Za odojčad do 30 dana starosti obavezno se popunjava deo POTVRDE O SMRTI koji se zove **PODACI O UMRLOM ODOJČETU** (najčešće nije popunjen)
- ◆ Ne dostavlja se **Izveštaj o obdukciji iz Kliničkog centra - Niš**. Ukoliko je tražena bilo klinička ili sudsko-medicinska obdukcija, podsećamo vas, da treba popuniti I deo Izveštaja o obdukciji, dok II deo popunjava obducent

Здравствена установа која издаје извештај о обдукцији

_____ (матични број)
_____ (јединица у саставу)

ИЗВЕШТАЈ О ОБДУКЦИЈИ

(назив) _____

1. Презиме и име умрлог

Презиме пре закључења брака _____

Презиме и име оца _____

Презиме и име мајке _____

2. Пол Мушко 1
Женско 2

3. Датум и час смрти / налажења леша

Утврђен (за смрт у здравственој установи) 1
Према добијеним подацима 2
Леш је нађен 3

_____ (дан) _____ (месец) _____ (година) _____ (час) _____ (минут)

3.1. Место наступања смрти ..... 1 Улица и број _____
Место проналажења леша ..... 2 Место (насеље) _____
Општина _____

4. Датум рођења и ЈМБГ

_____ (дан) _____ (месец) _____ (година) _____ (осталих 6 цифара) у _____ (часова) _____ (минута)
(само за одојчад до 7 дана)

4.1. Место рођења Место (насеље) _____
Општина (или страна држава) _____

5. Пребивалиште

Улица и број _____ Место (насеље) _____
Општина _____ Република _____

ДАЉЕ ПОПУЊАВА ОБДУЦЕНТ

1. Порекло смрти

Природна ..... 1 Насилна ..... 2 Неутврђено 3

ПОДАЦИ О НАСИЛНОЈ СМРТИ

2. Порекло насилне смрти:

Несрећни случај - задес 1
Самоубиство 2
Убиство 3
Неутврђено 4

3. Време догађаја (према анамнестичким подацима) који је изазвао насилну смрт

_____ (дан) _____ (месец) _____ (година) _____ (час) _____ (минут)
Дан у недељи _____ (понедељак, уторак, итд.)

4. Место догађаја

Кућа, стан, колективни стан 1
Школа, друга јавна места и институције 2
Спортски објекти 3
Саобраћајнице 4
Фабрика, рудник, градилиште и сл. 5
Пољопривредна газдинства 6
Поље, планина, река, језеро, море и сл. 7

5. У тренутку догађаја умрли је био

На послу 1
При одласку или повратку са посла 2
На раду у домаћинству 3
У току спортске активности 4
Код куће - у слободно време 5
Ван куће - у слободно време 6

УЗРОК СМРТИ

I

а) Непосредни узрок _____
б) Претходни узрок _____
(болест или повреда)
в) Основни узрок _____
(болест или спољашње околности повређивања)

II

Друга значајна стања, болести и повреде које су допринеле смрти _____

НАПОМЕНА:

Подаци су дати из обдукционог налаза бр. _____

у _____ (М.П.)

Потпис и факсимил обдуцента

20__

DOSADAŠNJA ZAPAŽANJA

- ◆ **IZVEŠTAJ O OBDUKCIJI** prazan (nepopunjen), a potpisan od strane obducenta
- ◆ Nečitak rukopis obducenta
- ◆ Nema šifre iz MKB-X
- ◆ Identifikacioni podaci o preminulom nisu upisani

- ◆ **Obducent se ne izjašnjava o POREKLU NASILNE SMRTI**
- ◆ Više bolesti upisano kao uzrok smrti, u nizu (odozgo naniže), od kojih sve one pojedinačno mogu dovesti do smrtnog ishoda

UMESTO ZAKLJUČKA

**SAMO JEDNA DIJAGNOZA jeste
UZROK SMRTI i na osnovu nje se vrši
KLASIFIKACIJA (naša i svetska) uzroka
smrti u GRUPE OBOLJENJA/ POVREDA!**

**Ako DIJAGNOZU UZROKA SMRTI
UPIŠETE na TAČNO mesto**

**(najniža linija u odeljku I UZROKA SMRTI) ili
PRAVILNO POPUNITE obrazac**

**Potvrda o smrti i Izveštaj o obdukciji značajno se
smanjuje mogućnost grešaka!!!**